

БАСПАСӨЗ МӘЛІМДЕМЕСІ

Алматы қ.

11 сәуір 2023 жыл

KASE 2023 жылдың бірінші тоқсанындағы биржалық нарық жұмысының қорытындысын ұсынады

"Қазақстан қор биржасы" АҚ (бұдан әрі – KASE, Биржа) 2023 жылдың бірінші тоқсанындағы қызметтің негізгі қорытындылары туралы хабарлайды:

- KASE-дегі сауда-саттықтың жиынтық көлемі 2023 жылдың үш айында 71,5 трлн теңгені құрады және 2022 жылдың ұқсас кезеңіне қатысты 18,4%-ға немесе 11,1 трлн теңгеге өсті.
- KASE Индексінің мәні 3,1 %-ға 3 351,23 тармаққа дейін өсті.
- Акциялар нарығын капиталдандыру 1,9%-ға 21,6 трлн теңгеге дейін өсті, саудаланатын корпоративтік борыш көлемі 8,0%-ға 13,3 трлн теңгеге дейін төмендеді.
- 2023 жылғы 01 сәуірдегі жағдай бойынша KASE сауда тізімдерінде 217 эмитенттің 593 атауындағы мемлекеттік емес бағалы қағаздар болды.
- 2023 жылғы 01 сәуірдегі жағдай бойынша Орталық бағалы қағаздар депозитарийінде 675,9 мың дербес шот болды. Бірінші тоқсанның қорытындысы бойынша жеке тұлғалар 137 мың жаңа дербес шотты тіркеді.
- 2023 жылғы 01 сәуірдегі жағдай бойынша Орталық бағалы қағаздар депозитарийінде 675,9 мың дербес шот болды. Бірінші тоқсанның қорытындысы бойынша жеке тұлғалар 137 мың жаңа дербес шотты тіркеді.

БИРЖАНЫҢ ІС-ШАРАЛАРЫ МЕН НЕГІЗГІ ЖОБАЛАРЫ

2023 жылдың бірінші тоқсанында KASE қатысуымен бірқатар іс шаралар өткізілді:

- Қаңтар айында KASE-де "жасыл" облигациялар шығару есебінен қаржыландыруды алуды жоспарлап отырған компаниялар мен жергілікті атқарушы органдар (Green bond competition) үшін "жасыл" облигациялар негіздемелік бағдарламасының бірінші конкурсы өтті.
- Ақпан айында KASE үздік нәтижелер көрсеткен Биржа мүшелерін, листингілік компанияларды – айқындыққа ұмтылғаны үшін, БАҚ өкілдерін – қор нарығын, сондай-ақ ұйымдарды 2021 жылғы жылдық есептер конкурсының қорытындысы бойынша белсенді жариялағаны үшін жыл сайынғы марапаттау рәсімін өткізді.
- Наурыз айында KASE Басқарма Төрағасы А. Алдамберген CFO Summit оныншы мерейтойлық форумында "Капитал нарықтарын трансформациялау: KASE жаңа имиджі" тақырыбында баяндама жасады. Сөз сөйлеу шеңберінде Биржа мен бизнестің алдында тұрған міндеттер, қазақстандық және әлемдік капитал нарықтарының трендтері белгіленді, Биржаның жаңа қызметтері мен қаржы құралдары, 2022 жылғы KASE қызметінің негізгі қорытындылары ұсынылды.
- 2023 жылғы 06 наурызда KASE Халықаралық қаржы корпорациясымен (IFC) бірлесіп жыл сайынғы Gender Equality үшін Ring The Bell сауда-саттығының ашылу рәсімін өткізді, оның шеңберінде "DigitALL: Women in FinTech" тақырыбында пікірталас өтті.

- 2023 жылғы 06 Наурызда KASE халықаралық қаржы корпорациясымен (IFC) бірлесіп жыл сайынғы Gender Equality үшін Ring The Bell сауда-саттығының ашылу рәсімін өткізді, оның шеңберінде "Digital: women in FinTech" тақырыбында пікірталас өтті.

Оқыту іс-шаралары

Қаржылық сауаттылықты арттыру мақсатында KASE мынадай вебинарлар өткізді:

- кәсіпкерлерге арналған "Бизнеске арналған KASE мүмкіндіктері" ШОБ қаржыландыру мүмкіндіктері туралы вебинар;
- Кавказ және Орталық Азия KPMG сарапшыларымен "Бағалы қағаздарға салық салу және декларациялау" бөлшек инвесторларға арналған онлайн-вебинар;
- KASE оқыту бағдарламаларының үйлестірушісі Шынар Елубаеваның қатысуымен бастаушы инвесторларға арналған "Инвестициялауға 5 қадам" вебинары.

Бизнеске арналған іс-шаралар

Сонымен қатар, 2023 жылдың бірінші тоқсанында Биржа бизнес үшін бірқатар іс-шаралар өткізді:

- KASE "Ел тірегі" Өнеркәсіпшілер және кәсіпкерлер одағының өкілдерімен және Кондитерлер қауымдастығы мен Қазақстанның астық өңдеушілер одағының өкілдерімен "KASE-ге қаржыландыруды тарту" тақырыбында дөңгелек үстел өткізді.
- Астана қаласында "KASE Day in Astana" бизнес-таңғы ас форматында жеке және квазимемлекеттік сектор өкілдері мен Биржаның серіктестері үшін кездесу өткізілді. Іс-шара KASE нарықтарында уақытша бос қаражатты қаржыландыру және инвестициялау мүмкіндіктері туралы ақпарат беруге бағытталған.
- Қостанай қаласында "Pro AgroТехнология 23" бірінші агрофорумында Шынар Елубаева "Бизнес үшін KASE мүмкіндіктері. Баламалы қаржыландыру". Қостанай, Ақмола, Солтүстік Қазақстан және Павлодар облыстарының ауыл шаруашылығы саласындағы компанияларының, Ауыл шаруашылығы министрлігінің, "Бәйтерек" Ұлттық басқарушы холдингінің, Қостанай облысы әкімдігінің, "Атамекен" ҰКП және басқа да ұйымдардың өкілдері KASE мүмкіндіктері, Биржа арқылы қаржыландыруды тарту құралдары, шағын және орта бизнестің қор нарығына шығуына арналған мемлекеттік қолдау бағдарламалары туралы білді.

2023 жылдың 14 ақпанынан бастап KASE бүкіл әлем бойынша 60-тан астам орталық контрагенттердің (ОК) қызметін ұйымдастыратын 40-тан астам мүшені қамтитын КСРО12 Қауымдастығының мүшесі болды.

ESG-қағидаттарын сақтау шеңберінде KASE Директорлар кеңесінің мүшелері, оның ішінде тәуелсіз директорлар IoD Chartered Director бағдарламасын қамтитын "International corporate governance" бағдарламасы бойынша оқудан өтеді.

АКЦИЯЛАР НАРЫҒЫ

Акциялар нарығын капиталдандыру жыл басынан бері 1,9%-ға немесе 0,4 трлн теңгеге өсіп, KASE тізіміндегі акциялар бағасының өсуі есебінен 21,6 трлн теңгені (48,1 млрд USD) құрады.

2023 жылдың наурыз айының соңында KASE сауда тізімінде 88 эмитенттің 102 атауындағы акциялар, оның ішінде листингтік емес алаңда – үш компания акцияларының үш атауы болды.

Акциялармен сауда-саттық көлемі 2023 жылдың бірінші тоқсанында 62,9 млрд теңгені құрап, 2022 жылдың бірінші тоқсанына қатысты 2,2 есеге немесе 34,5 млрд теңгеге ұлғайды.

Қаңтар айында "AMF Group" АҚ жазылу шеңберінде жалпы сомасы 144,9 млн теңгеге бір акция үшін 258,00 теңге бағамен 561 678 жай акция орналастырды.

Қайталама нарықта сауда көлемі 62,8 млрд теңгені құрады. Сауда-саттықтың орташа тәуліктік көлемі 1,1 млрд теңгені, мәмілелердің орташа тәуліктік саны – 2 541 теңгені, бір мәміленің орташа көлемі – 418,9 мың теңгені құрады.

Инвесторлардың негізгі санаттары арасында жеке тұлғалардың үлесіне акциялармен мәмілелердің жиынтық көлемінің 45,8%, банктердің үлесіне – 4,0 %, брокерлік-дилерлік ұйымдардың үлесіне – 8,5 %, басқа институционалдық инвесторлардың үлесіне – 3,4 %, басқа заңды тұлғалардың үлесіне – 38,4% тиесілі болды. Бейрезиденттердің қатысуы 33,4 %-ға бағаланады.

KASE ИНДЕКСИ

Жыл басынан бері KASE Индексінің мәні 3,1%-ға 3 351,23 тармаққа дейін өсті. Есепті кезеңдегі ең жоғары мән 17 ақпанда тіркелді – 3 382,79 тармақ.

Индекстік акциялармен мәмілелер көлемі 2023 жылдың бірінші тоқсанында 55,8 млрд теңгені құрады, бұл өткен жылдың сәйкес көрсеткішінен 38,1 млрд теңгеге жоғары. Сауда-саттықтың ең көп көлемі "ҚазМұнайГаз" ҰК» АҚ-ның жай акцияларына - 45,4 млрд теңгеге (индекстік акциялармен сауда-саттықтың жалпы көлемінің 81,4%) тиесілі болды.

Эмитент	Сауда коды	Акция бағасы, теңге			Сауда көлемі, млн теңге		
		01.04.2023	01.01.2023	Δ, %	3М 2023	3М 2022	Δ
"Қазақстан Халық жинақ банкі" АҚ	HSBK	136,86	126,47	+8,2	1 989,0	5 137,9	-3 149,0
"Банк ЦентрКредит" АҚ	CCBN	680,00	640,00	+6,3	1 265,3	1 870,2	-604,9
Kaspi.kz АҚ	KSPI	34 702,66	33 196,50	+4,5	656,2	1 258,1	-601,9
"Казатомпром" Ұлттық атом компаниясы" АҚ	KZAP	13 386,99	12 874,00	+4,0	1 659,6	1 054,3	+605,3
"Kcell" АҚ	KCEL	1 790,00	1 725,00	+3,8	3 519,1	4 937,2	-1 418,1
"Казхателеком" АҚ	KZTK	29 034,00	28 362,32	+2,4	690,4	1 374,9	-684,5
"KEGOC" АҚ	KEGC	1 618,02	1 620,02	-0,1	192,5	149,4	+43,1
"ҚазМұнайГаз" ҰК» АҚ	KMGZ	9 320,00	9 430,00	-1,2	45 422,6	-	+45 422,6
"ҚазТрансОйл" АҚ	KZTO	640,03	734,00	-12,8	415,9	1 973,9	-1 558,0

Индекстік компаниялардың тоғыз акцияларының алтауы бірінші тоқсанды жасыл аймақта аяқтады - қаржы секторының индекстік компанияларының акциялары өсу көшбасшылары болды. Мұнай-газ және энергетика секторлары өкілдерінің акциялары ең үлкен төмендеуді тіркеді.

"Қазақстан Халық жинақ банкі" АҚ-ның жай акциялары 2023 жылдың алғашқы үш айында 8,2%-ға қымбаттап, бірінші тоқсанды бір акция үшін 136,86 теңге деңгейінде жауып, 2022 жылдың ақпан айынан бастап ең жоғары бағаға жетті. 14 наурызда Top 2022 жылғы жылдық есептілікті жариялады, оған сәйкес таза пайда 19,8%-ға 553,8 млрд теңгеге дейін өсті. 2022 жылғы таза кірісті бөлу мәселесін талқылайтын акционерлердің жылдық жалпы жиналысы 2023 жылдың 25 мамырына белгіленді. 20 наурызда S&P Global Ratings рейтингтік агенттігі банктің рейтингін "BB+" деңгейінде растады, болжам "Тұрақты".

2023 жылдың бірінші тоқсанының қорытындысы бойынша өсу қарқыны бойынша екінші орында "Банк ЦентрКредит" АҚ-ның 6,3%-ға өскен жай акциялары тұр. Аудиттелмеген есепке сәйкес Банктің 2022 жылғы таза пайдасы жеті есеге 18,9-дан 145,0 млрд теңгеге дейін өсті. 09 ақпанда "Банк ЦентрКредит" АҚ 15-17 наурыз аралығында толық көлемде жүзеге асырылған бір акцияға 42,00 теңге мөлшерінде 2022 жылға артықшылықты акциялар бойынша дивидендтер төлеу туралы жариялады. 20 наурызда S&P Global Ratings рейтингтік агенттігі банктің рейтингін "B+/B" деңгейінде растады, болжам "Тұрақты".

АҚ-ның қарапайым акциялары үздік үштікті Kaspi.kz 4,5% өсіммен жабады. 27 ақпан АҚ Kaspi.kz 2022 жылға қаржылық есептілікті ұсынды, оған сәйкес Topтың таза пайдасы 36%-ға 620 млрд теңгеге дейін өсті. Директорлар кеңесі 2022 жылдың төртінші тоқсанына GDR/жай акция үшін 600 теңге мөлшерінде дивидендтер төлеуді ұсынды. Бұдан басқа, ағымдағы жылға арналған болжамдар айтылды - 2023 жылдың қорытындысы бойынша таза пайданың 25%-ға өсуі болжануда. Top акцияларды сатып алу бойынша үшінші бағдарламаны аяқтады, үш бағдарламаның қорытындысы бойынша 180 миллион доллар сомаға GDR сатып алынды. 24 ақпанда Top жалпы сомасы 100 миллион АҚШ долларына дейінгі жаһандық депозитарлық қолхаттарды қайта сатып алудың жаңа бағдарламасын жариялады. Сатып алу 2023 жылғы 21 шілдеден кешіктірілмей аяқталады.

"KEGOC" АҚ-ның 0,1% бағасынан айырылған жай акциялары бірінші тоқсанда аздаған кемшіліктермен жабылды. 27 қаңтарда компания 2022 жылғы өндірістік нәтижелерін жариялады, оған сәйкес электр энергиясын беру бойынша қызметтер көлемі 2021 жылмен салыстырғанда 7,2%-ға өсті. 16 қаңтарда "KEGOC" АҚ 2022 жылдың бірінші жартыжылдығында жалпы сомасы 17 млрд теңгеге дивидендтер түрінде акцияға 65,44 теңге төледі. 06 ақпанда Fitch Ratings рейтингтік агенттігі "KEGOC" АҚ рейтингін "BBB-" деңгейінде тұрақты болжаммен растады. 14 наурызда S&P Global Ratings рейтингтік агенттігі "KEGOC" АҚ рейтингін "BB+" деңгейінде растады, болжам негативтен тұрақтыға қайта қаралды.

"ҚазМұнайГаз" ұлттық компаниясы" АҚ-ның жай акциялары 2023 жылдың бірінші тоқсанының қорытындысы бойынша бір акция үшін 1,2%-ға 9 320 теңгеге дейін төмендеді. 15 наурызда 2022 жылғы қаржылық нәтижелер жарияланды, оған сәйкес Топтың табысы 34,5%-ға 8,7 трлн теңгеге дейін, таза пайда - 2,4%-ға 1,3 трлн теңгеге дейін өсті. 14 ақпанда Standard&Poor's рейтингтік агенттігі компанияның рейтингін "BB+" деңгейінде растады, болжам негативтен тұрақтыға қайта қаралды.

2023 жылдың бірінші тоқсанының қорытындысы бойынша ең үлкен төмендеуді "ҚазТрансОйл" АҚ-ның 12,8% бағасынан айырылған жай акциялары тіркеді. 10 наурызда компания 2022 жылғы қаржылық нәтижелерін жариялады, оған сәйкес шоғырландырылған кіріс 7,3%-ға 255,6 млрд теңгеге дейін өсті, бұл ретте шоғырландырылған таза пайда негізінен кезеңнің операциялық шығыстарының өсуі есебінен 60,9%-ға 19,8 млрд теңгеге дейін төмендеді. "ҚазТрансОйл" АҚ тоқсан ішінде қазақстандық мұнайды жеткізу бағыттарын әртараптандыру бойынша белсенді жұмыс істеді: ақпан-наурыз айларында компания Германияға 40 мың тонна қазақстандық мұнайды жеткізуді қамтамасыз етті, сәуірде мұнайды жеткізуді 100 мың тоннаға дейін ұлғайту жоспарлануда. Топ 2023 жылдың 01 мамырынан бастап тарифтердің айтарлықтай өскенін жариялады. 2023 жылғы 09 Наурызда S&P Global Ratings халықаралық рейтингтік агенттігі "ҚазТрансОйл" АҚ рейтингі бойынша болжамды "ҚазМұнайГаз" ҰК АҚ рейтингі бойынша болжамның өзгеруіне байланысты "Негативтен" "Тұрақтыға" қайта қарады, бұл өз кезегінде тәуелсіз рейтингтер бойынша болжамды қайта қарауды көрсетеді.

"KASE GLOBAL" СЕКТОРЫ

2023 жылдың наурыз айының соңында "KASE Global" секторындағы Биржаның сауда тізімдерінде 44 атаудағы және шетелдік эмитенттердің 12 ETF акциялары болды. 2023 жылдың 20 ақпанынан бастап секторға The Select Sector SPDR Trust, The Vanguard Group, Inc шетелдік эмитенттерінің алты ETF және iShares Trust енгізілді. 2023 жылғы 23 ақпаннан бастап Cameco Corporation және KLA CORPORATION қарапайым акциялары қабылдау бастамашысының бастамасымен сектордан шығарылды.

2023 жылдың үш айында "KASE Global" секторында сауда көлемі 5,5 млрд теңгені құрады, бұл өткен жылдың ұқсас көрсеткішінен 5,8%-ға немесе 0,3 млрд теңгеге жоғары. Сауда-саттықтың орташа тәуліктік көлемі 92,4 млн теңгені, мәмілелердің орташа тәуліктік саны – 241, бір мәміленің орташа көлемі – 382,8 мың теңгені құрады.

2023 жылдың бірінші тоқсанындағы сауда-саттықтың ең үлкен көлемі мынадай акцияларға келді:

- Apple Inc. - жалпы сомасы 961,7 млн теңгеге 1 415 мәміле;
- Meta Platforms, Inc. - жалпы сомасы 489,1 млн теңгеге 469 мәміле;
- Tesla, Inc. – жалпы сомасы 435,3 млн теңгеге 2 261 мәміле.

Инвесторлардың негізгі санаттарының ішінде жеке тұлғалардың үлесіне 55,8 %, брокерлік-дилерлік ұйымдарға – 19,3 %, басқа заңды тұлғаларға – 24,9% тиесілі болды. Бейрезиденттердің қатысуы 1,7%-ға бағаланады.

КОРПОРАТИВТІК ОБЛИГАЦИЯЛАР

Айналыстағы корпоративтік борыш көлемі жыл басынан бері 8,0%-ға немесе 1,2 трлн теңгеге 13,3 трлн теңгеге (29,6 млрд USD) дейін төмендеді.

2023 жылғы 01 сәуірдегі жағдай бойынша KASE сауда тізімінде 84 эмитенттің корпоративтік облигацияларының 355 шығарылымы болды. Жыл басынан бері KASE ресми тізіміне 11 эмитенттің 25 облигация шығарылымы (төрт жаңа) енгізілді: "Қазақстандық орнықтылық қоры" АҚ шығарылымы, "Қазақстанның Даму Банкі" АҚ бес шығарылымы, "Онлайн Қазқаржы МҚҰ" АҚ екі шығарылымы және "Кредит Time" МҚҰ" ЖШС, "ЮНИКРЕДО" МҚҰ" ЖШС бір шығарылымы, "Finaccord Limited" жеке

компаниясы, "FIVE BROKERS' CAPITAL" АҚ, "Birinshi Lombard" ЖШС, "RETAM" АИФН" АҚ, "UzAuto Motors" АҚ және "Узнацбанк" АҚ бір шығарылымы.

KASE_BMY индексі (негізгі алаңның корпоративтік облигацияларының кірістілік индексі) жыл басынан бастап 100 б.п.-ға өсіп, жылдық 13,66%-ға жетті.

Үш айда сауда-саттықтың жиынтық көлемі 466,8 млрд теңгені құрап, 2022 жылдың ұқсас кезеңіне қатысты 2,6 есеге немесе 288,5 млрд теңгеге өсті. Сауда-саттықтың орташа тәуліктік көлемі 7,9 млрд теңгені (қайталама нарықта – 1,5 млрд теңге), мәмілелердің орташа тәуліктік саны – 136 (қайталама нарықта – 118), бір мәміленің орташа көлемі – 58,3 млн теңгені (қайталама нарықта – 12,7 млн теңге) құрады.

2023 жылдың бірінші тоқсанында KASE-де жалпы сомасы 378,0 млрд теңгеге 11 эмитенттің облигацияларының 21 шығарылымы орналастырылды, өткен жылдың ұқсас кезеңінде бастапқы нарықтағы сауда-саттық көлемі 11,3 млрд теңгені құрады:

- "Қазақстандық орнықтылық қоры" АҚ бір жылдан жеті жылға дейінгі өтеу мерзімімен жылдық 16,00-18,76% өтеуге кірістілігі бар облигациялардың алты шығарылымын орналастыра отырып, 125,1 млрд теңге тартты;
- "Bank RBK" Банкі " АҚ жылдық 18,25% өтеуге орташа алынған кірістілігі бар және 9,6-9,8 жыл өтеуге дейінгі мерзімі бар облигациялардың екі шығарылымын орналастыра отырып, 20,0 млрд теңге тартты;
- "Қазақстанның Даму Банкі" АҚ 12 жылдық облигацияларды жылдық 0,50%-ға және үш жылдық "жасыл" облигациялардың бірінші шығарылымын TONIA өзгермелі купондық мөлшерлемесімен + жылдық 2,00% маржамен орналастыра отырып, 25,0 млрд теңге тартты;
- "KEGOC" АҚ жылдық 19,51% өтеуге орташа алынған кірістілігі бар 15 жылдық "жасыл" облигацияларды орналастыра отырып, 16,9 млрд теңге тартты;
- "RETAM" АИФН" ақ жеті жылдық облигацияларды жылдық 30,00% орналастыра отырып, 6,5 млрд теңге тартты;
- "ЛОГИКОМ" АҚ бес жылдық облигацияларды жылдық 22,0%-бен орналастыра отырып, 5,0 млрд теңге тартты;
- "Онлайн Қазқаржы МҚҰ" АҚ облигациялардың үш шығарылымын орналастырды және:
- Жылдық 10,00% - бен 20,0 млн АҚШ доллары (9,3 млрд теңгенің баламасы), өтелгенге дейінгі мерзім бір жыл,
- Өтеуге орташа алынған кірістілігі жылдық 22,00% және 22,75% болатын, өтеуге дейінгі мерзімі 0,6-1,7 жыл болатын облигациялардың екі шығарылымын орналастыра отырып, 1,9 млрд теңге;
- "Swiss Capital (Свисс Капитал)" МҚҰ" ЖШС жылдық 22,50% өтеуге кірістілігі және 1,6 жыл өтеуге дейінгі мерзімі бар облигацияларды орналастыра отырып, 1,0 млрд теңге тартты;
- "R-Finance" микроқаржы ұйымы" ЖШС үш жылдық облигацияларды жылдық 25,00% орналастыра отырып, 300,0 млн теңге тартты.

Инвесторлардың негізгі санаттары бөлінісінде корпоративтік облигациялардың бастапқы нарығында банктердің үлесі 13,7%, брокерлік-дилерлік ұйымдардың – 0,2%, басқа институционалдық инвесторлардың – 57,7%, өзге заңды тұлғалардың - 23,7%, жеке тұлғалардың - 4,7% құрады. Бейрезиденттердің үлесі 2,2%-ды құрады.

Облигациялардың қайталама нарығында ағымдағы жылдың бірінші тоқсанында сауда-саттық көлемі 2022 жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 46,8%-ға немесе 78,2 млрд теңгеге 88,8 млрд теңгеге дейін төмендеді.

Инвесторлардың негізгі санаттары бөлінісінде корпоративтік облигациялардың қайталама нарығында банктердің үлесі 0,1%-дан кем, брокерлік-дилерлік ұйымдардың – 7,6%, басқа институционалдық инвесторлардың - 22,8%, өзге заңды тұлғалардың - 60,8% құрады, жеке тұлғалардың үлесі 8,9%-ға тең. Бейрезиденттердің үлесі 15,9%-ды құрады.

МЕМЛЕКЕТТІК БАҒАЛЫ ҚАҒАЗДАР (МБҚ)

Бірінші тоқсанның қорытындысы бойынша KASE-де саудаланатын номинал бойынша мемлекеттік борыш сомасы жыл басынан бері 5,6%-ға немесе 1,2 трлн теңгеге ұлғайып, 22,8 трлн теңгені (50,8 млрд USD) құрады.

KASE-дегі МБҚ сауда-саттығының жиынтық көлемі 1,4 трлн теңгені құрады және 2022 жылдың ұқсас кезеңіне қатысты 23,7%-ға немесе 277,6 млрд теңгеге өсті. Үш айдың қорытындысы бойынша сауда-саттықтың орташа тәуліктік көлемі 24,5 млрд теңгені (қайталама нарықта – 4,7 млрд теңге), мәмілелердің орташа тәуліктік саны – 17 (қайталама нарықта – 11), бір мәміленің орташа көлемі – 1,5 млрд теңгені (қайталама нарықта бір мәміленің орташа көлемі - 0,4 млрд теңге) құрады.

МБҚ бастапқы нарығындағы сауда көлемі 79,8%-ға немесе 519,7 млрд теңгеге 1,2 трлн теңгеге дейін ұлғайды. Барлық көлем Қазақстан Республикасы Қаржы Министрлігінің қазынашылық міндеттемелерін орналастыруға келді. Барлығы 11,50-17,28% жылдық және өтеу мерзімі бір жылдан 16 жылға дейінгі облигациялардың 19 шығарылымы (алты жаңа шығарылым және он үш шығарылым ұлғайтылды) орналастырылды.

Бастапқы нарықтағы инвесторлардың негізгі санаттары бөлінісінде 2023 жылдың үш айында банктердің үлесіне - 57,2 %, брокерлік-дилерлік ұйымдардың үлесіне – 1,7 %, басқа институционалдық инвесторлардың үлесіне – 26,5 %, басқа заңды тұлғалардың үлесіне - 14,5 %, жеке тұлғалардың үлесіне - 0,1%-дан кем. МБҚ бастапқы нарығындағы бейрезиденттердің үлесі 0,1%-дан кем болды.

Қайталама нарықтағы сауда көлемі 46,7%-ға немесе 242,1 млрд теңгеге 276,3 млрд теңгеге дейін төмендеді. Қайталама нарықтағы Ұлттық Банк ноталарымен сауда-саттық үлесі сауда-саттықтың жалпы көлемінен 52,7% немесе 145,7 млрд теңгені, МЕКАМ үлесі - 38,1% немесе 105,3 млрд теңгені, Қазақстан Республикасы еурооблигацияларының үлесі - 0,1% немесе 180,2 млн теңгені құрады. Қалған көлем шет мемлекеттердің МБҚ-мен (АҚШ, Түркия, Австрия және Оман Сұлтандығының Қаржы министрлігінің облигациялары) мәмілелерге келіп, 9,1% немесе 25,1 млрд теңгені құрады.

Қайталама нарықтағы инвесторлардың негізгі санаттары бөлінісінде 2023 жылдың үш айында банктердің үлесіне - 31,1%, брокерлік-дилерлік ұйымдардың үлесіне – 5,3%, басқа институционалдық инвесторлардың үлесіне – 6,5 %, басқа заңды тұлғалардың үлесіне – 55,7 %, жеке тұлғалардың үлесіне - 1,5% тиесілі болды. Бейрезиденттердің қатысуы 4,7%-ға бағаланады.

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҚАРЖЫ ҰЙЫМДАРЫНЫҢ (МҚҰ) ОБЛИГАЦИЯЛАРЫ

Есепті кезеңнің соңында KASE сауда тізімінде төрт халықаралық қаржы ұйымының 51 облигация шығарылымы болды: Азия даму банкінің он шығарылымы, Еуразиялық даму банкінің 25 шығарылымы, Еуропалық Қайта Құру және даму банкінің 14 шығарылымы және Халықаралық қаржы корпорациясының (IFC) екі шығарылымы.

2023 жылдың басынан бастап ресми тізімге Азия Даму Банкі облигацияларының екі шығарылымы, Еуразиялық даму банкінің 10 шығарылымы және Еуропалық қайта құру және даму банкінің бір шығарылымы енгізілді.

Өткен кезеңде сауда-саттық көлемі өткен жылдың сәйкес кезеңіндегі 31,1 млрд теңгеге қарағанда 124,6 млрд теңгені құрады.

Бастапқы нарықта сауда көлемі 122,1 млрд теңгені құрады және 2022 жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 108,1 млрд теңгеге өсті. Барлығы бес облигация шығарылымы орналастырылды:

- Азия Даму Банкі екі жылдық халықаралық және "жасыл" облигацияларды тиісінше жылдық 15,88% және 16,65%-ға орналастыра отырып, 27,9 млрд теңге тартты;
- Еуразиялық Даму Банкі жылдық 16,90% кірістілікпен және 80,0 млн АҚШ долларымен (48,5 млрд теңге) дисконттық облигацияларды орналастырып, үш жылдық облигацияларды жылдық 5,72%-бен орналастырып, 9,9 млрд теңге тартты;
- Еуропалық Қайта Құру және даму банкі TONIA + 0,90% маржа өзгермелі пайыздық мөлшерлемесі бар 13 айлық облигацияларды орналастыру арқылы 48,5 млрд теңге тартты.

Инвесторлардың негізгі санаттары бөлінісінде бастапқы нарықта банктердің үлесі 24,3 %, брокерлік-дилерлік ұйымдардың үлесі – 7,5 %, институционалдық инвесторлардың үлесі – 37,1 %, өзге заңды тұлғалардың үлесі – 30,5 %, жеке тұлғалардың үлесі – 0,5% құрады. Бейрезиденттердің үлесі 0,1%-дан аз болды.

Қайталама нарықта сауда көлемі 2,5 млрд теңгені құрады, бұл өткен жылмен салыстырғанда 85,2%-ға немесе 14,6 млрд теңгеге төмен.

Қайталама нарықтағы инвесторлардың негізгі санаттары бөлінісінде 2023 жылдың үш айында ЕДБ шоттарына 0,2 %, өзге заңды тұлғалардың үлесі 99,8% құрады. Бейрезиденттердің қатысуы 15,3%-ға бағаланады.

ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚОРЛАРДЫҢ ПАЙЛАРЫ

2023 жылдың 01 сәуірінде "Инвестициялық қорлардың бағалы қағаздары" секторында бес басқарушы компания басқаратын 18 пай қорларының құралдары және алты ETF болды.

15 ақпаннан бастап "Шығыс-Батыс "Басқарушы компаниясы" ЖШҚ (Ресей) басқаратын инвестициялық пай қорларының үш құралы KASE ресми тізімінен шығарылды.

Есепті кезеңде сауда-саттық көлемі 1,4 млрд теңгені құрады, бұл ұқсас кезең нәтижесінен 63,6%-ға немесе 2,4 млрд теңгеге төмен.

Инвесторлардың негізгі санаттары бөлінісінде 46,9% - жеке тұлғаларға, 9,4% – брокер-дилерлерге және 43,7% – басқа заңды тұлғаларға тиесілі. Бейрезиденттердің қатысуы 9,0 %-ға бағаланады.

ТУЫНДЫ БАҒАЛЫ ҚАҒАЗДАР

2023 жылғы 01 сәуірдегі жағдай бойынша KASE ресми тізімінде бес шығарылымның жаһандық депозитарлық қолхаттары (ФДҚ) болды, олардың базалық активтері "Қазатомөнеркәсіп" Ұлттық атом компаниясы" АҚ, "Қазақстан Халық жинақ банкі" АҚ, "Қазатомөнеркәсіп" АҚ, Kaspi.kz, "Қазақтелеком" АҚ және "ForteBank" АҚ жай акциялары болып табылады.

2023 жылдың бірінші тоқсанында сауда көлемі 339,9 млн теңгені құрады және 2022 жылдың бірінші тоқсанына қатысты 97,6%-ға немесе 13 728,6 млн теңгеге төмендеді.

Инвесторлардың негізгі санаттары бөлінісінде 33,1% жеке тұлғалардың шоттарына, 26,5% – брокерлік-дилерлік ұйымдарға, 25,6% – басқа институционалдық инвесторларға және 14,8% – басқа заңды тұлғаларға тиесілі болды.

ЖЕКЕ ТҰЛҒАЛАРДЫҢ БАҒАЛЫ ҚАҒАЗДАР НАРЫҒЫНДАҒЫ ШОТТАРЫ (ЖАҢАРТЫЛМАҒАН)

2023 жылғы 01 сәуірдегі жағдай бойынша Орталық депозитарийде жеке тұлғаларға ашылған 675,9 мың дербес шот болды, бұл 2023 жылдың басына қарағанда 129 мың шотқа артық. Бірінші тоқсанның қорытындысы бойынша жеке тұлғалар 137 мың жаңа дербес шотты тіркеді.

РЫНОК ИНОСТРАННЫХ ВАЛЮТ

Ағымдағы жылдың бірінші тоқсанында KASE шетел валюталары нарығындағы сауда-саттыққа 31 KASE мүшесі қатысты.

2023 жылдың алғашқы үш айында шетел валюталары нарығындағы сауда-саттық көлемі 5,6 трлн теңгені құрады, бұл өткен жылдың сәйкес кезеңінен 27,4%-ға немесе 1 206,9 млрд теңгеге жоғары. Сауда-саттықтың орташа тәуліктік көлемі бірінші тоқсанда 95,1 млрд теңгені, мәмілелердің орташа тәуліктік саны – 415, бір мәміленің орташа көлемі – 229,3 млн теңгені құрады.

2023 жылғы 06 наурыздан бастап KASE-де валюта нарығында жаңа құралдармен сауда-саттық ашылды:

- USDCNY-T+0, T+1 және T+2 есептеулерін жүзеге асыру мерзімдері бар юаньмен есептеулері бар АҚШ доллары;
- EURCNY-T+0, T+1 және T+2 есептеулерін жүзеге асыру мерзімдері бар юаньмен есептеулері бар Еуро.

USD/CNY валюта жұбымен сауда-саттық басталған сәттен бастап 26 мәміле жасалды, сауда көлемі 20,4 млрд теңге немесе 44,2 млн USD.

Төмендегі кестеде KASE-де саудаланатын валюта жұптарының негізгі сипаттамалары келтірілген (сауда-саттық көлемінің, көлеміндегі үлестің, мәмілелер санының өзгеруі өткен жылдың ұқсас кезеңіне қатысты көрсетілген; бағамның өзгеруі жыл басына қарай шетел валютасының орташа өлшенген биржалық бағамының номиналды өзгерісін көрсетеді).

Жұп	Көлемі, млн бірлік валюта	Көлемі, млн бірлік валюта, %	Мәмілелер саны	Мин. және макс. курстар, базалық бірлік үшін баға белгіленетін валюта саны	Наурыз айының соңындағы курс (өзг.%)
USD/KZT	8 884,68 (-2,0 %)	71,8 % (-22,9 %)	20 287 (+1 015)	426,85 – 470,70	452,70 (-2,2 %)

Жұп	Көлемі, млн бірлік валюта	Көлемі, млн бірлік валюта, %	Мәмілеле р саны	Мин. және макс. курстар, базалық бірлік үшін баға белгіленетін валюта саны	Наурыз айының соңындағы курс (өзг.%)
RUB/KZT	58 787,32 (x2,2)	6,5 % (+3,2 %)	2 819 (+1 875)	5,6844 – 6м8900	5,8688 (-8,4 %)
CNY/KZT	1 322,73 (+27,0 %)	1,5 % (-0,3 %)	418 (+39)	61,7000 – 68,9800	65,7185 (-0,5 %)
EUR/KZT	194,18 (x10,3)	1,7 % (+1,5 %)	684 (+653)	456,51 – 506,53	492,60 (-0,04 %)
EUR/USD	2 061,03 (x515,3)	18,2 % (+18,1 %)	248 (+245)	1,0503 – 1,1000	1,0872 (+2,3 %)
USD/CNY	44,24 (-)	0,4 % (-)	26 (-)	6,8650 – 6,9160	6,8681 (-)

АҚША НАРЫҒЫ

Ақша нарығындағы сауда-саттықтың жиынтық көлемі 2022 жылдың бірінші тоқсанына қатысты 16,9%-ға немесе 9,2 трлн теңгеге ұлғайып, 63,8 трлн теңгені құрады.

13 қаңтарда Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің ақша-кредит саясаты жөніндегі комитеті базалық мөлшерлемені +/- 1,0 п.т. пайыздық дәлізімен жылдық 16,75% деңгейінде қалдыру туралы шешім қабылдады, тиісінше өтімділікті беру бойынша тұрақты қол жеткізу операциялары бойынша мөлшерлеме 17,75 %, ал өтімділікті алу бойынша тұрақты қол жеткізу операциялары бойынша – 15,75% құрады. 24 ақпанда Ұлттық Банк базалық мөлшерлемені жылдық 16,75% деңгейінде +/- 1,0 п. т. пайыздық дәлізбен қалдыру туралы шешім қабылдады.

Мәмілелер көлемі арқылы орташа өлшенген мәнді білдіретін MM_Index ақша нарығының композиттік индикаторы USD/KZT валюталық своп операциялары және бір жұмыс күні ашылған МБҚ-мен автоматты репо операциялары бойынша кірістілік мәні жыл басынан бері 90 б.п.-ға 17,85%-дан ағымдағы жылдың наурыз айының соңына қарай жылдық 16,95%-ға дейін төмендеді.

РЕПО ОПЕРАЦИЯЛАРЫ НАРЫҒЫ

Осы сегменттегі сауда көлемі 2023 жылдың бірінші тоқсанында 51,7 трлн теңгені құрады, бұл 2022 жылғы ұқсас кезең көлемінен 3,6%-ға немесе 1,8 трлн теңгеге артық. Операциялардың орташа тәуліктік көлемі 875,4 млрд теңгені, мәмілелердің орташа тәуліктік саны – 1 229, бір мәміленің орташа көлемі – 712,3 млн теңгені құрады.

МБҚ-мен авторепо сауда-саттығының көлемі 39,6 трлн теңгені немесе репо-ның жалпы көлемінің 76,6%, ҰБҚ-мен авторепо-12,1 трлн теңгені немесе 23,4%, ҰБҚ-мен тікелей репо - 17,0 млрд теңгені немесе 0,1%-дан азды және МБҚ-мен тікелей репо - 188,4 млн теңгені құрады. Есепті кезеңде ҚСУ-мен 200,0 млн теңгеге төрт авторепо мәмілесі жасалды.

Наурыз айының соңына қарай TONIA индикаторы (МБҚ Себетінің бағалы қағаздарымен автоматты репо секторында Биржада жасалған бір жұмыс күні мерзімге репо ашу мәмілелері бойынша орташа өлшенген пайыздық мөлшерлеме) жылдық 17,63%-дан 17,11%-ға 52 б. п. төмендеді.

TRION индикаторы (Биржа орталық контрагенттің қызметтерін пайдалана отырып, клирингтік қызметті жүзеге асыратын МБҚ қоржынының бағалы қағаздарымен Биржада бір жұмыс күні ішінде жасалған репо ашу мәмілелері бойынша орташа өлшенген пайыздық мөлшерлеме) жылдық 17,56%-дан 17,11%-ға дейін 45 б. п. төмендеді.

TWINA индикаторы (Биржа орталық контрагенттің қызметтерін пайдалана отырып клирингтік қызметті жүзеге асыратын МБҚ қоржынының бағалы қағаздарымен биржада жасалған жеті жұмыс күні мерзімге репо ашу мәмілелері бойынша орташа өлшенген пайыздық мөлшерлеме) 68 б.п.-ға жылдық 17,04%-дан 16,36%-ға дейін төмендеді.

ВАЛЮТАЛЫҚ СВОП ОПЕРАЦИЯЛАРЫ НАРЫҒЫ

2023 жылдың бірінші тоқсанында валюталық своп операциялары нарығында сауда-саттық көлемі 12,1 трлн теңгені құрады, бұл өткен жылдың бірінші тоқсанына қарағанда 7,4 трлн теңгеге немесе 2,6 есеге артық.

Ағымдағы жылдың алғашқы үш айында операциялардың орташа тәуліктік көлемі 205,2 млрд теңгені, мәмілелердің орташа тәуліктік саны – 25, бір мәміленің орташа көлемі – 8,4 млрд теңгені құрады.

Аспаптық құрылымда валюталық своп операциялары нарығындағы сауда-саттықтың жалпы көлемінің 34,4%-ы (4,2 трлн теңге немесе 9,2 млрд USD) бір күндік валюталық своппен (USDKZT_0_001), 63,7%-ы (7,7 трлн теңге немесе 17,0 млрд USD) - екі күндік валюталық своппен (USDKZT_0_002), 0,04 % (4,3 - апталық валюталық своппен (USDKZT_0_01W), 0,04 % (4,6 млрд теңге немесе 10,0 млн USD) мәмілелерге – айлық валюталық своппен (USDKZT_0_01M), 0,3 % (33,8 млрд теңге немесе 75,0 млн USD) мәмілелерге – үш айлық валюталық своппен (USDKZT_0_03M), 1,5 % (176,9 млрд теңге немесе 29,0 млрд RUB) мәмілелерге – Ресей рублімен (RUBKZT_0_002) екі күндік валюталық своппен мәмілелерге.

SWAP-1D (USD) бір күндік долларлық своптың табыстылығы наурыз айының соңында жылдық 15,50%-ды құрады және жыл басынан бері 311 б.т.-ға, SWAP-2D (USD) екі күндік валюталық своптың табыстылығы-289 б.т.-ға жылдық 15,78%-ға дейін төмендеді.

ДЕРИВАТИВТЕР НАРЫҒЫ

Қазіргі уақытта биржалық нарықтың осы секторында АҚШ долларының теңгеге бағамына, Ресей рублінің теңгеге бағамына, KASE индексіне және "Қазақстан Халық жинақ банкі" АҚ, "Қазатомөнеркәсіп" ҰАК" АҚ жай акцияларына жеткізілімсіз фьючерстер саудаға қолжетімді.

2023 жылдың бірінші тоқсанында 19,1 млрд теңге сомасына Ресей рублінің теңгеге бағамына фьючерстермен тоғыз мәміле жасалды. 01 сәуірде деривативтер нарығындағы сауда-саттыққа қатысушылардың ашық позициялары 1 млн фьючерсті құрады.

Анықтама үшін

"Қазақстан қор биржасы" АҚ (KASE) Орталық Азия өңіріндегі жетекші қор биржасы болып табылады. KASE бағалы қағаздармен сауда-саттық көлемі бойынша ТМД биржалары арасында екінші орында және FEAS биржаларының акциялар нарығын капиталдандыру көлемі бойынша бесінші орында.

Бұл корпоративтік және мемлекеттік бағалы қағаздар, халықаралық қаржы институттарының облигациялары, шетел валюталары, ақша нарығының операциялары – репо және своп, сондай-ақ туынды құралдар үшін әмбебап сауда алаңы. KASE Халықаралық биржалар федерациясының (WFE), Еуро-Азия Қор биржалары федерациясының (FEAS) және басқа да халықаралық және отандық кәсіби бірлестіктердің мүшесі, сондай-ақ БҰҰ-ның "Тұрақты даму үшін қор биржалары" бастамасының қатысушысы болып табылады.

Қосымша ақпарат: +7 (727) 237 53 42, pr@kase.kz.